

Sangere fra slekten *Acrocephalus* var kanskje ikke den mest takknemlige starten på årets Fotonøtt, men likefullt klarte 31 av 60 deltakere å bestemme sangeren til riktig art! Det er gledelig å registrere at antallet deltakere i den første runden var høyt, og vi skulle mene at årets andre runde ikke skal skremme noen fra å delta. Sleng deg med i kampen om kikkerten!

Konkurransereglene

1. I Vår Fuglefauna vil det bli presentert fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde.
2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Dersom besvarelsen er feil, får du like mange minuspoeng som du ville fått plusspoeng om besvarelsen hadde vært korrekt.
3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til VFs redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.
4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er en bok/CD/DVD fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas loddtrekning blant disse.
5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.
6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

Slik går du fram

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. september 2009** via e-post til vf@birdlife.no.

Rundens bilder er begge av arter påtruffet i Vest-Palearktis – og du kan med rett svar sikre deg i alt 4 poeng. Oppgavene er ikke nødvendigvis svært vanskelige, men vær oppmerksom på at du også kan score minuspoeng (se reglene)! Derfor kan det kanskje svare seg å la være å foreslå noe til et bilde dersom du er usikker – du kan likevel svare på det andre bildet.

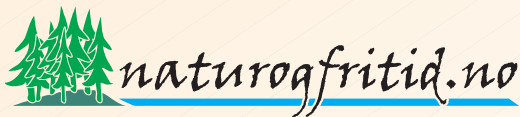
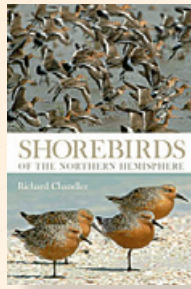
1 poeng: Alle deltakerne i årets første fotonøtt var enige om at rovfuglbildet viste en falk, og 48 personer svarte også helt riktig art: **lerkefalk** *Falco subbuteo*. De lange, slanke vingene sammen med distinkte hodetegninger bør gi en pekepinn allerede ved første øyekast. Selv om fuglen er i glideflukt, og ikke i stup/aktiv flukt ser vi at hånden er meget spiss. Typisk er også en tydelig mustasjestripe med en nokså kvadratformet skittenhvit halsside. Stjert er kort/halvlang. Vi aldersbestemmer fuglen til en ungfugl på grunn av den beige grunntonen i kinn og underside. Den mangler de voksne fuglenes arts-typiske røde «bukser», men merk den meget beige undergumpen som gir et lignende inntrykk. Andre forslag var vandrefalk *F. peregrinus* (7), aftenfalk *F. vespertinus* (1), leonorafalk *F. eleonora* (1), tartarfalk *F. cherrug* (1), jaktfalk *F. rusticolus* (1) og tårnfalk *F. tinnunculus* (1). Lerkefalk kalles ofte «en vandrefalk i miniatyr», men størrelse er vanskelig å bedømme ut fra bildet. Den beige undersiden kan stemme med unge vandrefalker, som har en varierende grunntone. For å skille fuglen fra en

Flotte premier i 2009!

For året 2009 følger vi nok en gang opp med kikkerten Swarovski EL som førstepremie i Fotonøtta! Det er importøren av Swarovski – Design Optikk i Sandnes – som raust gir oss denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid AS deler ut en premie til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang. For konkurransen i Vår Fuglefauna 2-2009 er det boka *Shorebirds of the Northern Hemisphere* som er premien!

vandrefalk må detaljer i hoderegionen studeres. Merk at mustasjestripen er lang og tynn, og at halssiden er meget ren uten streker. Ansiktsmasken går ned i nok en tapp bak mot nakken, også denne avrundet av det lyse i halssiden, til forskjell fra vandrefalk. Unge aftenfalker og lerkéfalker er nokså like i ungdomsdrakt, og er i så måte en utfordring å identifisere. Merk at unge aftenfalker har tydelig mørk bakkant på vingunderside, en viktig feltkarakter i møte med arten. Stjert er også noe lengre. Leonorafalk har diffus mørk vingebakkant, dessuten mer vandrefalk-like hodetegninger. Hos denne er ofte dekere på undervingen i større kontrast til lysere basis av svingfjær og kropp. Jaktfalk og tartarfalk vil ha mindre vatringer på svingfjær, og blant annet ha bredere feste av vinge. Tårnfalk har lengre stjert og andre hodetegninger. Lerkéfalk, Lista fyr, Farsund, september 2008. Foto: Martin Eggen.

3 poeng: Sangere byr ofte på utfordringer, slekten *Acrocephalus* er definitivt intet unntak. For å komme frem til rett artsbestemmelse av fugler i denne slekten, må man holde ulike kjennetegn opp mot hverandre, selv om vingelengde (særlig antall synlige svingfjærtupper) er essensielt å merke seg. De som mestret denne øvelsen best denne gangen var de som tippet **trostesanger** *A. arundinaceus* (31). De andre tippet rørsanger *A. scirpaceus* (10), busksanger *A. dumetorum* (10), myrsanger *A. palustris* (7), sumpsanger *Locustella luscinioides* (1) og mesopotamiasanger *A. griseldis* (1). Fuglen på

bildet hinner vekk identiteten sin gjennom en svært lang håndsvingfjærprojeksjon (vinge bak tertiærfjær), som er like lang som lengden på tertiærfjærene. Holder man seg utelukkende til dette burde busksanger være utelukket, da denne arten har meget kort håndsvingfjærprojeksjon, med kun 5-6 synlige svingfjærtupper. Nebbtegninger peker bort fra myr- og rørsanger, da fuglen er tydelig mørkt tegnet på undernebbet. Siden fuglen sitter og synger får vi ikke noe godt inntrykk av hvor kraftig nebbet er. De med ekstra skarpt blikk ser en tydelig overøyestripe på fuglen, særlig bred foran øyet, samt beige flanker i kontrast til lysere underside. Alt tyder på trostesanger. For å utelukke sumpsanger bør man særlig legge merke til undergumpen, som ser hvit ut på den avbildete fuglen. Sumpsanger har en jevnt rustbrun undergump med lysere

tupper. Hode virker også noe stort og kraftig, spesielt i forhold til denne arten. Det siste forslaget, mesopotamiasanger, var interessant. Arten var antatt å være edemisk for det østlige Irak, men hekker nå faktisk også i Israel (jf. s. 184 i Vår Fuglefauna 4-2007). Arten er svært lik trostesanger. Mesopotamiasanger er likefullt «kaldere» olivenfarget på oversiden, har lysere underside (med rene flanker) og har en smalere overøyestripe enn trostesanger. Trostesanger, Hornborgasjøen, Sverige, mai 2008. Foto: Tommy A. Andersen.

Av de 28 som svarte rett på begge nøtter ble **Ståle Prestøy, Sjetnemarka** trukket ut som vinner! Han får tilsendt boken *Birds of the Palearctic: Non-passerines* fra Natur og Fritid AS. Vi gratulerer!

Martin Eggen

Forrige rundes fugler

